

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001833

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рустамян Сатенік Тігранівна

2. SATIENIK T. RUSTAMIAN

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4348-6365

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 51167 Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії за спеціальністю 222 – Медицина

Дата захисту: 03-11-2022

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 325

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29, 76.29.15, 76.29.30.05

Тема дисертації:

1. Психосоціальні фактори як складова кардіоваскулярного ризику у коморбідних пацієнтів на програмному та перитонеальному діалізі: методи корекції.
2. Psychosocial factors as a component of cardiovascular risk in comorbid patients undergoing programmed and peritoneal dialysis: correction methods.

Реферат:

1. Метою дослідження було визначити особливості психосоціальних факторів як складової кардіоваскулярного ризику у хворих, що перебувають на нирково-замісній терапії (НЗТ) з урахуванням наявності цукрового діабету 2-го типу, а також визначити ефективність арт-терапії як одного з методів немедикаментозної корекції виявлених порушень, взаємопов'язаних з психологічним станом, з метою підвищення показників якості життя та покращення прихильності до лікування. Особливістю хронічної хвороби нирок (ХХН) у сучасних умовах є надзвичайно висока частота коморбідності. Пацієнти з ХХН, як правило, мають одне або декілька супутніх захворювань, найчастішим з яких є цукровий діабет (ЦД). У 2019 році приблизно 463 мільйони людей у всьому світі хворіли на ЦД і, за прогнозами, глобальна поширеність зросте приблизно на 50% до 2045 року. Сучасні рекомендації Європейського товариства нефрологів, Американської асоціації клінічних ендокринологів, Національних клінічних настанов, які базуються на даних

доказової медицини, диктують необхідність особливих підходів до ведення та лікування даних хворих. Клінічний перебіг й подальший прогноз у діалізних хворих з ЦД 2-го типу значною мірою залежить від наявності коморбідних захворювань, що завжди зустрічаються на НЗТ та здійснюють негативний вплив, передусім, на серцево-судинну систему, що може в подальшому призвести до летальних наслідків. Частота нових серцево-судинних ускладнень становить 4,8% у хворих з II стадією ХХН і зростає майже вдвічі при III-IV стадії. Значна поширеність коморбідної патології обумовлює необхідність розробки комплексного підходу до ведення та лікування хворих, що перебувають на НЗТ. На сучасному етапі лікування пацієнтів необхідним є пошук нових шляхів не тільки медикаментозного лікування даних пацієнтів, а й для підвищення комплаєнсу між лікарем та пацієнтом, покращення загальних адаптаційних можливостей організму, розв'язання проблем корекції тривожно-депресивних розладів шляхом немедикаментозного лікування. Саме на вирішення цих завдань було спрямовано наше дослідження. Завданнями дослідження були: 1. Визначити розповсюдженість факторів кардіоваскулярного ризику у пацієнтів, що перебувають на програмному та перитонеальному діалізі з урахуванням цукрового діабету 2 типу. 2. Оцінити розповсюдженість тривоги та депресії у пацієнтів, що перебувають на програмному та перитонеальному діалізі з урахуванням цукрового діабету 2 типу. 3. Оцінити якість життя та прихильність до терапії пацієнтів, що перебувають на програмному і перитонеальному діалізі з урахуванням цукрового діабету 2 типу. 4. Визначити взаємозв'язок між модифікованими факторами ризику та психологічним статусом, показником якості життя та прихильністю до лікування пацієнтів на програмному та перитонеальному діалізі. 5. Провести клінічну оцінку арт-терапії як складової комплексного лікування пацієнтів, що перебувають на програмному і перитонеальному діалізі, з метою зменшення несприятливого впливу факторів кардіоваскулярного ризику. Дослідження виконане на базі центру нефрології та діалізу Комунального Підприємства «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради». У дослідженні взяли участь 114 хворих, з яких 44 пацієнти, що перебувають на програмному гемодіалізі (перша дослідна група), 21 – перитонеальному (друга дослідна група) та 49, які склали контрольну групу – пацієнти з ХХН I-II стадій. Ключові слова: хронічна хвороба нирок, нирково-замісна терапія, кардіогемодинаміка, швидкість клубочкової фільтрації, артеріальна гіпертензія, коморбідність, цукровий діабет 2-го типу, депресивні розлади, ендотеліальна дисфункція, судинне ремоделювання, мікроциркуляція, психосоціальна реабілітація, електрокардіограма, атеросклероз, якість життя.

2. The purpose of the study was to determine the peculiarities of psychosocial factors as a component of cardiovascular risk in patients undergoing renal replacement therapy (RRT) taking into account the presence of type 2 diabetes, as well as to determine the effectiveness of art therapy as one of the methods of non-pharmacological correction of identified disorders interrelated with the psychological state, with the aim of increasing quality of life indicators and improving compliance to treatment. Currently, chronic kidney disease (CKD) is characterized by an extremely high frequency of comorbidity. Patients with CKD usually have one or more comorbidities, the most common of which is diabetes mellitus (DM). In 2019, approximately 463 million people worldwide had DM, and the global prevalence is expected to increase by approximately 50% by 2045. The existent recommendations of the European Renal Association, the American Association of Clinical Endocrinology, and the National Clinical Guidelines, which are supported by evidence-based medicine, dictate the need for special approaches to the management and treatment of such patients. The clinical course and further prognosis for the dialysis patients with type 2 diabetes largely depends on the presence of comorbid diseases, which are always found against RRT and have a negative effect, primarily, on the cardiovascular system, which can later lead to fatal outcome. The frequency of new cardiovascular complications is 4.8% in patients with stage II of CKD and almost doubles in those with stage III-IV. The significant prevalence of comorbid pathology determines the need to develop a comprehensive approach to the management and treatment of patients undergoing RRT. At the current stage of patient treatment, the need to find new ways not only of medical treatment of such patients, but also to increase the doctor-patient compliance, improve the general adaptation capabilities of the body, and solve the problems of correction of anxiety-depressive disorders through non-drug treatment is urgent. It was solving these problems that our study was aimed at. The tasks of the study were as follows: 1. Determine the prevalence of

cardiovascular risk factors in patients undergoing programmed and peritoneal dialysis, taking into account type 2 diabetes. 2. Assess the prevalence of anxiety and depression in patients undergoing programmed and peritoneal dialysis, taking into account type 2 diabetes. 3. Assess the quality of life and compliance to therapy of patients undergoing programmed and peritoneal dialysis, taking into account type 2 diabetes. 4. Determine the relationship between modified risk factors and psychological status, quality of life index and compliance to treatment of patients undergoing programmed and peritoneal dialysis. 5. Carry out a clinical evaluation of art therapy as a component of the complex treatment of patients undergoing programmed and peritoneal dialysis, in order to reduce the adverse impact of cardiovascular risk factors. The study was performed at the premises of the Nephrology and Dialysis Centre of the Municipal Enterprise "Poltava Regional Clinical Hospital n.a. M.V. Sklifosovskyi of the Poltava Regional Council". Keywords: chronic kidney disease, renal replacement therapy, cardiohemodynamics, glomerular filtration rate, arterial hypertension, comorbidity, type 2 diabetes, depressive disorders, endothelial dysfunction, vascular remodeling, microcirculation, psychosocial rehabilitation, electrocardiogram, atherosclerosis, quality of life.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Katerenchuk IP, Rustamian ST. Assessment of adhesion to treatment of patients being on kidney replacement therapy taking into account the presence of type 2 diabetes mellitus. World of medicine and biology. 2021. 3(77).-73-77
- Rustamian ST, Katerenchuk IP. Comparative analysis of clinical manifestations of anxiety and depression in patients undergoing renal replacement therapy with concomitant type 2 diabetes mellitus. World of medicine and biology.-2021.-1(75).-144-148.
- Рустамян СТ, Катеренчук ІП. Порівняльна характеристика якості життя хворих, що перебувають на програмному та перитонеальному діалізі з урахуванням наявності цукрового діабету 2-го типу. Вісник проблем біології і медицини.-2022.-1(163).- 157-161.
- Рустамян СТ, Катеренчук ІП. Якість життя хворих, які отримують нирково-замісну терапію з урахуванням наявності цукрового діабету 2-го типу. Здобутки клінічної і експериментальної медицини.- 2021-4(48).- 156-160.
- Рустамян С.Т. Особливості перебігу коморбідної патології у хворих, що перебувають на програмному гемодіалізі з урахуванням наявності цукрового діабету 2-го типу. Вісник проблем біології і медицини.- 2021.-1(159).- 120-124.
- Рустамян СТ, Катеренчук ІП. Особливості перебігу вегетативних порушень у хворих, які перебувають на програмному гемодіалізі, з урахуванням наявності цукрового діабету 2-го типу. Здобутки клінічної і експериментальної медицини.-2020.-2(42).- 156-160.
- Катеренчук ІП, Рустамян СТ. Вторинний гіперпаратиреоз: особливості перебігу, вплив на ступінь кардіоваскулярного ризику та на якість життя у хворих з хронічною хворобою нирок V стадії. Вісник проблем біології і медицини.-2019.-3(152).- 23-26.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U102851

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Катеренчук Іван Петрович

2. Ivan P. Katerenchuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3765-4895

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хухліна Оксана Святославівна

2. OKSANA S. Khukhlina

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1086-2785

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курята Олександр Вікторович

2. OLEKSANDR V. KURIATA

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7642-0077

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козаков Юрій Михайлович

2. Yuriy M. Kazakov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2224-851X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ісаков Рустам Ісроїлович

2. Rustam I. Isakov

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9127-2930

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Чекаліна Наталія Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чекаліна Наталія Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Прихідько Олена Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна